

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 78.

Z KRAKOWA DNIA 28 WRZESNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

*Towarzystwo Dobroczynności Krakowskie
do Szanowney Publiczności Wolnego
Miasta Krakowa i jego Okręgu.*

Przeżywiwszy ubogich w Domu Opieki umieszczonych w naydroższym roku, nie może iak tylko z uwielbieniem dobroczynne wsparcia] Tve ogłaszać. Lecz oczyściwszy Miasto i usunąwszy z pod oka publicznego żebrotę nie myśli, iż wszystko z strony ludzkości jest dopełnione. Ogromne koszta na dwieście przeszło osób poddejmowane, mimo oszczędności i zapasów, wyczerpaneby prędko zostały, gdybyśmy do czułości Twoiey nie kołatali.

Nie same więc pieniężne ofiary, ale zboża, leguminy, bydło rogate i nierogate, warzywa polne i ogrodowe wielkim byłyby wsparciem w wyżywieniu ubogich. Wzywamy serca czule i dobroczynne, aby rodzaju tego wspierały go darami.

Ofiary każde żywności, przyjmowane będą w Zamku do składu ogólnego pod dozorem JP. Kratzera, Kwitem iego zaświadczone i podpisem dającego w protokoły ofiar sprawdzane. — Dan na Posie-

dzeniu d. 14 Września 1817.

(podp.) *Wasserab, Prezydujący.*

*Towarzystwo Dobroczynności
Krakowskie.*

Wczasie tegoletnich Kompieci Krzeszowickich urządzona była tamże za staniem JW. Sędziego Pokoju Drake kolekta i opłata dodatkowa od kompieci na rzecz funduszu Towarzystwa Dobroczynności Krakowskiego. Zasitek ten iuż do Kassy Towarzystwa wkwocie 192 złp. gr. 6 wniesiony, wkłada na toż miły obowiązek podziękowania JW. Drake, iż tak pięknie zaufaniu, iakie Towarzystwo przez obranie go dawniey Członkiem swym w nim położyło, odpowiada. — W Krakowie d. 14 Września 1817.

(podp.) *Wasserab, Prez.*

Z Warszawy d. 20 Września.

Dnia 17 b. m. obchodzono w tey stolicy Imieniny Nayiaśniejszey Cesarzowey i Królowey naszey Elżbiety Alexieiowny. W wigilią, na teatrze narodowym, za u-

kazaniem się jaśniejącej w ogniu Cyfry N. Monarchini, zabrzmiał w całej sali radosny odgłos publiczności. W sam dzień uroczystości, solenne było nabożeństwo w kościele Katedralnym S. Jana i w kaplicy Greckiej, a wojsko odprawiło świetną kościelną paradę. Jego Cesarzewicowska Mość, W. Xże Konstanty, przyjmował składane sobie dla N. Cesarzowej i Królowej Jeymości najszczerze powinszowania i życzenia, przez Namiestnika Królewskiego i Władze krajowe. Wieczorem gmachy publiczne i całe miasto były oświetlone.

Popisy wojskowe i manewra jesienne wojska naszego odbywają się tu ciągle na równinach między Wolą, Górcami, Bielanami i t. d. Rozpoczęły się zaś d. 13 b. m. W dniu tym wystąpiła przed Jego Cesarzewicowską Mcją W. Xiążęciem Konstantym pierwsza linia piechoty, dowodzona przez Jenerała dywizyi Wincentego Hrab. Krasieńskiego. Składała się z 14tu batalionów, między któremi było 6 batalionów gwardyi. Grenadyierom gwardyi obu narodów przywoził Jenerał Brygady Sierawski, a strzelcom gwardyi, Jenerał-Major Werowkin; reszcie piechoty liniowej, podzieloney na 2 brygady, przywozili Jenerałowie Brygady: Stanisław Potocki i Zymirski.

Dnia 15 odbywała obroty woienne druga linia piechoty pod dowództwem Jenerała Dywizyi Izydora Krasieńskiego. Liczyła także 14 batalionów podzielonych na 4 brygady, dowodzone przez Jenerałów: Niesiołowskiego, Zoltowskiego, Falkowskiego i Cichockiego.

Dnia 16 wystąpiła cała jazda z 40

szwadronów złożona, i cała artylleryia konna; dowodził im Jenerał Dywizyi Różniecki, a pod nim gwardyi Jenerał-Major Albrecht, i Jenerał Brygady Kurnatowski, a reszcie jazdy Jenerałowie Brygady Przebendowski, Weisenhoff i Antoni Potocki.

Dnia 18 całe wojsko wszelkiej broni rozpoczęło wielkie manewra. Podzielone było na dwa korpusy. Z tych dowodził pierwszemu sam Wódz naczelny, Jego Cesarzewicowska Mość W. Xże Konstanty, a pod nim Jenerał Dywizyi Wincenty Hrabia Krasieński, i Jenerałowie: Albrecht, Sierawski, Kurnatowski, Stanisław Potocki, Zymirski, Falkowski i Przebendowski. Artylleryią tego korpusu z 52 dział złożoną, dowodzili, Pułkownik Gersztentzweih i Podpułkownik Płończyński. Drugiemu korpusowi dowodził Jenerał Dywizyi Różniecki, a pod nim Jenerałowie: Werowkin, Niesiołowski, Zoltowski, Cichocki i Weisenhoff. Artylleryia tego korpusu mająca 48 dział zostawała pod dowództwem Jenerała Brygady Redla. Pierwszy korpus wyruszywszy od rogatek Wolskich przeznaczony był bronić stolicy; drugi zaś wyciągnąwszy od rogatek Marymontskich, i przeszedłszy iakoby Wisłę, miał uderzyć na miasto. Pierwsze czaty iego stojące pod Górcami cofały się za zbliżeniem, Igo korpusu. Na bateriach zwanych Szwedzkimi, pierwsze zaszło spotkanie, mocniejsze zaś przy huku dział i ogniu z ręczney broni przy Powązkach i Paryszewie, które to miejsca drugi korpus opuścił cofając się ku Młocinom, Bielanom i Marymontowi. Wszystkie obroty działy się pod okiem Jego Cesarzewicowskiej Mości. Był to mały obraz woj-

ny, wykonany iak naydokładniey i sprawał widok nader przyjemny.

Dziś doia 20, oba korpusy zaiąwszy w godzinach rannych stanowiska, w których zostały d. 18 odprawia dalsze poruszenia i manewra.

**W Imieniu Nayiasnieyszego
ALEXANDRA I.**

**Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego
&c. &c. &c.**

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Potwierdzając Instrukcyą przez Kommissyą Rządową Spraw wewnątrznych i Policyi pod dniem 9 Kwietnia r. b. względem użycia szarwarków do dróg publicznych wydaną, następujące dodatkowe, co do robót przez szarwark iesienny niniejszego roku odbyć się koniecznie mających, urządzenia przepisujemy, które wszystkie Kommissyie Woiewódzkie, a pod niemi wszystkie Kommissarze Obwodowi, Burmi, strze i Wócyi, pod surową odpowiedzialnością wykonać obowiązani będą.

T Y T U Ł I.

Urządzenia Ogólne.

Art. 1. Od dnia 10 Października r. b. zac ynając, Szarwark iesienny pieszy, użyty byđ ma na zbieranie tam gdzie się znaydą kamieni polowych i składanie ich w duże kupy na polach.

Art. 2. Ztakowych kup kamienie w przestrzeni mil trzech od obudwu stron każdego traktu wielkiego, zwożone będą szarwarkiem ciągłym według dogodności miejsca bądź przed zimą, bądź w zimie składane po obudwóch stronach i wzdłuż traktów wielkich w sąźnie kubiczne, mające z każdego boku i wzwyż trzy łokcie Warszawskie.

Art. 3. Gdzieby znaydowały się skały i opoki z kamienia nie zbyt kruchego, takowe wylamywane lub rozsadzane na sztuki, a te wzdłuż traktów, iak w artykule zgim wyrażono, dowożone i składane byđz maia.

Art. 4. Gdzieby w przestrzeni przepisaney kamieni żadnych nie byto, a bliżey znaydowały się rafy i żwir gruby w obfitych warsztwach, takowe przed zimą z ziemi powierzchni odkryte, a rafa i żwir bądź przed zimą, bądź w zimie wzdłuż i po obu stronach traktu w kupy wielkie i ciągłe do użycia onych na przyszłą wiosnę zwożone i składane byđz maia.

Art. 5. Okolice więcey nad trzy mile od każdej strony traktów publicznych oddalone, równym iednak sposobem kamienie, rafę, lub żwir zbierać i przygotowywać maia, które do dalszego użycia na wiosnę według rozporządzeń, iakie Kommissyia Rządowa S. W. i Policyi wyda, i sposobów iakie przepisze, bądź do traktów publicznych pierwszey klasy, bądź do traktów drugiey klasy zwożone i składane byđz maia.

Art. 6. Naprawy iesienne około traktów i dróg teraz będących, na tem zasadać się maia, ażeby wodzie w rowach pobocznych należyte ścieki ułatwić, ażeby wyboie znaczne i kałuże na gościńcach bądź faszyną, bądź piaskiem zarównać i ubić, ażeby mosty i groble do łatwego przeiazdu poprawić. Do tych napraw również szarwarki iesienne użyte byđz maia z warunkiem iednak, ażeby ziemi świeżey po całych drogach w iesieni nie rozsypywać, któraby ieszcze bardziey błotnistą drogę sprawiała, co się z tego powodu wyraźnie zakazuje.

T Y T U Ł II.

Urządzenia Szczególne.

Art. 7. Stosownie do powyższych przepisów komisysia Wdztwa Mazowieckiego zajmie się czynnie przygotowaniem i dostawą kamieni, rafy lub żwiru do traktów Petersburgskiego na Jabłonną, Poznańskiego na Błonie, Wrocławskiego na Raszyn, i Krakowskiego na Jeziorną, tak ażeby materiałów wspomnianych użyć można bądź niezwłocznie na traktach już rozpoczętych, bądź do użycia na wiosnę w dalszych tychże traktach częściach.

Art. 8. Komisysie Wdzkie: Krakowska, Sandomierska, Kaliska, Płocka, Augustowska mianowicie do traktów wyżej wspomnianych wszelkie usiłki na przygotowanie kamieni, rafy lub żwiru obróca. Komisysiom Wdztwa Lubelskiego i Podlaskiego stosownie do traktów wytknąć się mających, Komisysia Rządowa S. Wewnętrznej i Policji działania ich przepisze.

Art. 9. Urząd Muncypalny Miasta Stołecznego Warszawy oprócz zwyczajnych z funduszów sobie właściwych nakładów użycie szarwarku mieyskiego w pomoc, częścią do wybrukowania, częścią do urzędzenia w gościniec bity z kamieni, rafy, żwiru, lub gruzu wszelkich ulic przed i za rogatkami prowadzących do traktów Krakowskiego na Mokotów, Wrocławskiego na Raszyn, Poznańskiego na Wolę, Gdańskiego na Marymont, Peterzburskiego przez Pragę na Jabłonną, i Brzeskiego przez Pragę na Grochów. Zaleca się przytem, kiedy drogi z gruzu sypane będą, ażeby takowy nie na wierzchu drogi, gdzieby się wnet od deszczów rozmazał, lecz spodem na ośm do dwunastu cali grubości

równy rościelany i na trzy lub cztery cale żwirem lub piaskiem był przysypany.

T Y T U Ł III.

O uiszczaniu Szarwarku Jesiennego.

Art. 10. Komisysie Wdzkie również jak Urząd Muncypalny Miasta Warszawy i wszelkie urzędy podwładne zaczynając od d. 10 Października r. b. aż do dnia 1 Marca roku przyszłego wykonają szarwarku jesiennego w każdego dni pięć.

Art. 11. Każdy dym ciągiy uisci za paletem Władzy właściwey takowego szarwarku dni ciągiy trzy, pieszych dwa. Każdy dym pieszy uisci takowych dni pieszych pięć.

Art. 12. Według liczby dymów z ostatniego wykazu okazanych, Komisysie Woiewódzkie stósownie do Art: 11 palety wydrukować, wykaz ilości onych Komisysii R. S. W. i Policji podać, też palety według iey rozrządzeń w miarę potrzeby stosownie do powyższych przepisów urzędom podwładnym do wykonywania wydawać, z wykonanych kwity odbierać i o tych Komisysii R. S. W. i Policji rapporta składać mają.

Art. 13. Nad powyżey oznaczoną ilość dni szarwarkowych, żadna Władza więcey domagać się nie może, a w przypadku przeciążenia, skarga od obywatela zanesiona i udowodniona przed Komisysią Woiewódzką lub w potrzebie przed Komisysią R. S. W. i Policji, ściągnie karę na winnego urzędnika opłacenia skrzywdzonemu w dwóynasób taxy za dni bezprawnie użyte.

Art. 14. Również gdyby z iakiego dymu szarwark na terminie przepisany uiszczony nie został, takowy dni zaległo w dwóynasób sposobem exekucyi opłaci.

Z Wiednia d. 19 Września.

Art. 15. Jeżeliby który właściciel wolał wszystkie dni szarwarku winnego opłacić w pieniądzech niżeli je odsłużyć w naturze, takowy mocen będzie naydalej w tydzień po ogłoszeniu niniejszego Postanowienia oświadczenie w tej mierze przed władzą miejscową uczynić i pieniądze w kasie obwodowey, rachując za każdy dzień pieczy po złotym jednym, a za każdy dzień ciągły po złotych dwa, złożyć i kwit z opłaconych odebrać.

Art. 16. Pieniądze sąd uzbierane mają być niezwłocznie wraz z wykazem onych przy rappórcie szarwarkowym od Kommissy Woiewódzkich do Kommissy R. S. W. i Policji odesłane, która tych pieniędzy użyje na uskutecznienie sposobem naymu lub antreprzyzy tych części gościńców bitych, w których tego potrzebę uważa. — Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissy R. Spraw Wewn. i Policji polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 9 Września 1817 roku.

(Pod.) *Zaiączek.*

Minis: Spraw Wew: Radca Sekre: Stanu
i Policji — Jenerał Brygady,
(podp:) T. Mostowski. (pod.) *Kossecki.*

Zgodno z oryginałem

Radca Sekr: Stanu, Jen. brygady

(pod.) *Kossecki.*

Za zgodność:

Sekr. Jen. Kommiss. R. S. W. i Pol.

Aug. Karski.

Ze Lwowa d. 11 Września.

J. C. R. Mosé raczył postanowić, aby galowy mundur Stanów Gallicyyskich był szkarłatnego koloru z niebieskimi wyłogami haftowanymi złotem.

Podług naynowszych doniesień z Hermannstadt z d. 9 b. m. po przybyciu tam NN. Cesarstwa Jchmość, i obeyrzeniu osobliwości miasta, raczył J. C. R. Mosé nazajutrz d. 10 b. m. udać się na granicę Wołoszczyzny i oprócz urządzenia przeciw zarażliwej chorobie, obeyrzec szczątki Rzymskiego gościńca (Via Julia). D. 12 postanowili NN. Cesarstwo Jchmość udać się do Kronstadt. Zięć Xcia Wołoskiego, Argiropulo, wysłany od swiego teścia do powitania NN. Cesarstwa w Hermannstadt, miał szczęście być przed NN. Cesarstwem d. 8 b. m. stawionym.

Nayaśniejszy Dwór i stolica tutejsza zostały przez nadeszłe z Budy (w Węgrzech) doniesienie w żalu pogrążone. J. Cesarzewicowska Mosé Hermina, Małżonka Arcy Xięcia Palatyna Węgierskiego, spodziewając się dopiero w przyszłym miesiącu swojego rozwiązania, uczuła w nocy z d. 13 na 14 b. m. niespodziewane bóle z konwulsyami. Arcy Xże Palatyn wyjechał tymczasem d. 12 na przeciwko iadący Matki do swey córki, Xiężny Anhalt - Bernburg - Schauenburg, z którą zjechał się d. 14 i miał z nią d. 15 na miejsce zjechać. Tymczasem Nadworny Lekarz Pfister, Professor sztuki położnicy Birli i Kobieta położnica Szlik uznali za potrzebne dla ulżenia cierpiącej wydobycia narzędziami dziecięcia, co z dobrym nastąpiło skutkiem, i wydobyto przy życiu Arcy Xiężniczkę. Lecz pokazało się drugie dziecię, i lubo położnica była na chwilę bólów pozbawiona, odnowiły się jednak wkrótce, i musiano do drugiego wydobycia syna przystąpić, które aczkolwiek szczęśliwie nastąpiło, położnica ied-

nak pomimo wszelkich zabiegów nie mogła być uratowaną, i dnia tego o godzinie zgiey z połudndnia Bogu Ducha oddała. — Wysokie bliźnięta chowaią się zdrowo. Od d. 22 b. m. zapowiedziana jest z powodu tey śmierci u Dworu do 5 Października żałoba.

Z Londynu d. 9 Września.

Gdy teraz, mowi iedno z pism tutejszych, tak wiele stronników Bonapartego nietylko w służbie cywilney, ale i w woysku Francuzkiem jest znowu umieszczonych; gdy nawet Davoust odzyskał Marszałkowską laskę, nie można zatem wierzyć, aby sprzymierzone woysko we Francyi daley zmniejszonym zostało, a przydymniej w cale przeciwnieby to wrażenie sprawiło.

D. 31 Sierpaa umarł w Plimut Admirał Duckworth, gdzie miał dowodztwo.

W przeszłym tygodniu nadeszło znowu do Liwerpoolu 30,444 barył mąki z Ameryki.

Pisma nasze twierdzą, iż wiele woiennych i przewozowych statkow Francuzkich popłynęło do Kadyxu, któremi rząd Francuzki wspiera Hiszpanią, ale woyska iey odmówił, ponieważ to przeszloby pewnie do rokoszarów.

Podług prywatnych listów z Madrytu poseł nasz, P. Wellesley, niema tam teraz takiego iak dawniey wpływu.

Sąd w Lancashire miał d. 6 b. m. sądzić dowodców kupy, która w Marcu iść chciała z Manszestru do Londynu; ale patron korony oświadczył, iż rząd nie chce daley wznawiać tey sprawy, ponieważ panuie teraz zupełna spokojność w Manszestrze, a oskarżeni przez uwięzienie

od Marca odpokutowali za swoje przestępstwo. Z rozkazu sądziego wypuszczono zatem zwięzienia 8 z rzeczonych winowayców.

Na dowod kwitującego teraz Angielskiego handlu, przywodzą, iż w miesiącu Marcu r. b. gazeta Dworska w przeciągu trzech tygodni ogłosiła przeszło 164 bankructw, a w ostatnich 3 tygodniach pokazało się ich tylko 44.

Kże Rejent udał się do Brighton, i przejeżdżał się wczoray po morzu.

Dnia wczorayszego 55ta rocznica zaślubienia Królowey obchodzona była w Windsor odgłosem wszystkich dzwonów i innemi uroczystościami.

Wczoray spadł kwarter pszenicy o 10 szylingów, i spodziewaią się, iż z powodu pięknych zbiorów wszystkich gatunków zboża cena spadnie. Onegday odprawione zostało w wszystkich tutejszych kościołach uroczyste nabożeństwo za obfite w tym roku urodzaje. —

Lew na nowey naszej srebrney monecie tak jest źle wyrażony, iż nazywaią go po naszym Dyrektorze menuicy Kutem Pole.

Podług listu z wyspy S. Heleny w Czerwcu pisanego, Pani Bertrand jest zawsze iak dawniey wesola. Niedawno urodziła znowu dziecię. Gdy Bonaparte odwiedził ją nie dtugo po rozwiązaniu, podała mu dziecię, mowiąc: "N. Panie, mam ukontentowanie okazać W. C. Mci wielką rzadkość, pierwszego i iedynego cudzoziemca na tey wyspie, który bez pozwolenia Gubernatora lub sekretarza stanu zbliża się do W. C. Mci., Bonaparte naśmiał się z tego żartu.

Na Otaheicie przeciwnicy Chrześcian-

stwa zrobili spiszek na wyrznięcie Króla Pomare i wszystkich Chrześcian; lecz przeciwnicy po krwawey walce pokonanemi zostali, i Religia chrześcijańska jest na Ołahęjcie na zawsze ugruntowaną.

Xże Rejent darował posąg Bonapartego w całej wielkości przez Canova zrobiony Xciu Wellingtonowi.

Do Kwebeku przybyło w jednym tygodniu 19 statków z 4267 wychodniów z Anglii i Irlandyi.

Gdy Prezydent Zjednoczonych Stanów Monroe w obiedzie tych krajów przybył do osady Kwaków w Einfield, powitał go najstarszy z nich wiekiem: "Ja Józef Goodrich witam James Monroe w naszych mieszkaniach."

Nowojorska gazeta umieściła następującą okropną apekdotę: "Pewna Francuzka osobliwszey piękności i uprzejmości, popłynęła za swoim mężem do Nowegojorku. W drodze uzyskała wszystkich serca, i nazajutrz po przybyciu do Nowegojorku pospieszyło kilku podróżnych do mieszkania iey męża dla dowiedzenia się iak się ma piękna ich współpodróżna. Lecz ząstali ją okropnie oszpeconą i skaliczoną. Zazdrosny iey mąż, rodem Włoch, nazwiskiem Pilnovi, korzystając z chwili, w której znużona podróżą iego małżonka usnęła, ugryzł iey cały nos. Okrutny ten mąż uciekł zaraz po tym czynie; ieszcze nie jest schwytany, ale go ścigają. Niemamy przykładu podobney Włoskiej zemsty, dodać też gazeta, od czasu, iak kiedy pewien Włoch w Littleton przez 6 miesięcy nosił w siłkawce wodę serwasserową, i upatrzysz porę zalał nią oczy mniemanemu swo-

iemu współzalnokowi i na zawsze go oślepił.

Z Paryża d. 13 Września.

Xże Wellington przybył d. 5 do Walencienny. N. Król Pruski przyjechał w 3 godziny po nim. D. 6 wystąpiło przed twierdzą 20,000 Anglików, Hanoweranów, Duńczyków i t. d. których N. Król obezrał.

Mówią tu z pewnością o zmianie w ministerium tuteyszem, a mianowicie ministerstwa woyny.

Xże Talleyrand znajduje się w Montpellier.

W tuteyszym tak zwanym S. Mikołaja porcie oglądają teraz łódź nowej budowy, która poruszana jest przez dwóch ludzi iednym walcem.

Człowiek udający się za Ludwika XVII i siedzący w więzieniu w Rouen, ma z swey postawy i wieku wiele podobieństwa do urodzonego w d. 27 Marca 1785, a zmarłego w d. 8 Czerwca 1795 w Templu syna Ludwika XVI, za którego się udaje. W początkach trzymany był w iednym zamku na granicy Normandyi i Bretanii; ale gdy wiele obłąkanych ludzi kusito się o iego uwolnienie, przewieziono go zatem do Rouen. P. Bourbon Leblanc, który o utrzymujące prawo noszenia nazwiska Bourbon, toczył już w sądach spór z Rodziną Królewską, obrał się dobrowolnie za obrońcę tego pretendenta i broni go gorliwie. Wydał nawet pismo, w którym obszernie opowiada, iakim sposobem ten Królewicz z Templu uszedł i gdzie się do tego czasu chował. Nakoniec podaje dowody, przez które iego klient okazać chce, że jest istotnie Lu-

dwikiem XVII, to jest pewne znaki na ciele, które tylko jego siostrze, Księżniczce Angouleme, są wiadome, i oprócz tego chce iey niektóre oweczesne okoliczności przypomnieć, i z tego powodu żąda widzenia się z nią lub publicznego rozpoznania wszystkich tych dowodów. Lecz ani jedno, ani drugie nie jest mu dozwolonym. Prawdziwe nazwisko tego oszusta jest Onsgo. Sądzą, iż skoro wszystko się wyjaśni, zostanie iak niegdy żelazna maska na całe życie zamknięty.

Pokazują tu za pieniądze siedmioletnią dziewczynę, mającą 18 calów wzrostu i 6 funtów wazącą.

Członek instytutu, zupełnie zapomniany wierszopis, znalazł niedawno u jednego z Księgarzy ieden z swoich wierszów. Co za niego? spytał się. — 6 Su. — Co 6 Su? nie znasz się WPan na swoim handlu. — Dobrze WPan mówisz, rzecze Księgarz, książka jest cokolwiek zbrukana, sprzedam ją WPanu za 4. — Jeszcze gorzej! Oto są 3 fr. a jeżeli mnie WPan rozgniewasz, dam go, i nauczę WPana, iak masz książki sprzedawać!

Oznajmione już zostały niektóre łaski, które Król Hiszpański z powodu szczęśliwego rozwiązania Królowej poczynił. Książęta San Fernando, Hilar, Montemari, Hr. Peralada, były Posel przy Dworze Francuzkim, otrzymali orderzy Złotego Runa; Ministrowie, Jeneralny Inkwizytor, Spowiednik Królewski i Margr. Sotomajor wielkie krzyże orderu Karola 3go. Przy Dworze Królewskim i w woysku nastąpiły niektóre podwyższenia. — W Madrycie założoną jest szkoła

szybkiego pisania (tachigraphie).

Z *Bruxelli* d. 11 *Września*.

D. 6 b. m. w wieczor przybył tu N. Król Pruski pod imieniem Hr. Ruppin i nadał się zaraz do zamku Laeken. Nasz Królewicz Następca tronu poprzedził go dwiema godzinami z Maubeuge. D. 7 N. Król Pruski i Następca tronu Pruskiego wraz z naszym NN. Królestwem i ich Ródziną zaszczylicili obecnością swoją teatr tutejszy, pomiędzy którymi znajdował się także przybyły tu Królewicz Angielski, Xiążę Kentu. D. 8 odiechał ztąd N. Król Pruski przez Namur i Akwisgran. Przed wyjazdem iednak obeyrzał poboiowisko pod Waterloo i zaszczycił odwiedzeniem swoim tutejszego fabrykanta koronek, P. Teogoux, i znaczną ilość koronek zamówił, wynagradzając iego szlachetną staranność około ranionych Prussaków po bitwie pod Belle-Alliance. Królewicz Pruski ieszcze tu bawi.

Wierszopis Arnault wyjechał ztąd i bawi w Kolonii. Oprócz niego wyjechało z Niderlandów 19 wygnanców Francuzkich. Malarz David tu pozostał.

X. Pradt trudni się teraz pisaniem historyi Niderlandów, która zawierać ma wiele anekdotów.

Patron Xcia Wellingtona odwołał się do wyższego sądu przeciw wyrokowi z Redaktorem Busscher dziennika Gandawskiego, i jeżeli sprawę przegra zapłacić musi oprócz kosztów pierwszej instacyi, kosztów apelacyi 150 fr.

Xze Broglio, Biskup Gandawski, żyje samotnie w dobrach swoich w Burgundyi.

Zytających trzymać Gazetę Krakowską od 1go Października r. b. uprasza iey Redakcyia o wczesne się zgłaszanie.

DODATEK

DO N^{ro} 78.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 28 WRZEŚNIA 1817 Roku W NIEDZIELĘ.

R E K T O R

Szkoły Głównej Krakowskiej.

Uwiedomia Publiczność, iż Szkoły Przygłównie Krakowskie, i Szkoły S. Barbary podlegające dotąd dozorowi Uniwersytetu, na mocy Uchwały Najwyższej Kommissyi Organizacyjney w dniu 6 Września r. b. do L. 282 wydanej, rozpoczną swe Nauki w dniu 1 Października. — Szkoły S. Barbary z trzech Klass złożone też same obeymują przedmioty Nauk, które się dają w trzech pierwszych Klassach Szkół Przygłównych; a Professorowie tak w pierwszych iak w drugich toż samo usposobienie winni są posiadać. — Żadna więc nie będzie znajdować się różnica dla Uczniów trzech Klass wspomnianych. — Dla uniknienia jedynie niedogodności i przeszkody wynikającej z przepelnianych Klass Uczniami, jedni w Szkołach Przygłównych, drudzy w Szkołach S. Barbary bez najmniejszey różnicy, do trzech pierwszych Klass będą przyymowani. Korzyść jedynie uczący się liczney Młodzieży w Krakowie powodowała tem ubawiennem postanowieniem. W Krako-

wie d. 26 Września 1817 r,

Litwiński.

Julian Czermiński, S.G.K. S.

Od brzegów niższej Elby d. 15 Września

Gazeta Bremeńska zawiera z Bordeaux pod d. 28 Sierpnia list następujący: " Możesz w Pan kupców miasta swojego zapewnić, że wszyscy korsarze Tunetańscy powrocili do Tunis, a zatem dla okrętów kupieckich niema żadney już obawy. Oprócz tego, że pora roku do krążenia w naszych wodach Tureckich okrętów nie iest dogodną, uczyniły wielkie Mocarstwa morskie Dejowi Tunetańskiemu takie przełożenia, że nie poważy się wyselać więcey w te okolice rozbójniczych swoich okrętów. ,,

W Norwegii oczekują przed zianą Królewicza Następcy tronu, który zwoła seym i zaprowadzi swojego syna, Xcia Oskara, iako Wicekróla Norwegii. Stosownie do konstytucyi kraju tego, Wicekról powinien przez 6 miesięcy w kraju mieszkać, i za zezwoleniem tylko seymu w nadzwyczajnych okolicznościach może być od tego obowiązku uwolnionym.

NN. Królestwo Duńscy powroczą c

szew do Niemiec podroży d. 14 b. m. do letniego swiego pałacu Friedriehsberg przy Kopenhadze.

Obchód Menu d. 13 Września.

N. Król Pruski w powrocie swoim z Francji, i t. d. spodziewany jest d. 16 w Kassel, a nazajutrz w Weimarze. — Wielki Xże Weimarski spodziewany jest z podroży do Włoch d. 15 b. m. w Frankforcie, i uda się ztamtąd zaraz do Erfurtu dla widzenia się z przejeżdżającym przez to miasto N. Królem Pruskim.

Z Wiesbaden piszą: Nowo urodzony nasz dziedziczny Xże otrzymał na chrzcie d. 23 Sierpnia w kościele dawniej Luterskim i reformowanym, a teraz połączonym Ewangelicko-Chrześcijańskim imię Adolf.

W Frankforcie poczynione są przygotowania do obchodu 100 letniej uroczystości reformy. Oświeceni pastorowie obu ewangelickich wyznań ugodzili się pomiędzy sobą, iż b. 31 Października przed po-

łudniem w kościele reformowanych mieć będzie Luterski Pastor kazanie i rozdawać Komunię, a w Luterskim Pastor reformowany toż samo czynić będzie; a tak oba kościoły zostaną rzeczywiście połączone. Uroczystości te kościelne trwać zresztą będą do 2 Listopada. — Elektor Heski chce także podczas tego ochodu połączyć w swoim państwie oba kościoły.

Wielkiemu Xciu Badeńskiemu proponowano, aby zakazał w państwach swoich dziennika Isis; lecz ten Xże odpowiedział, że nie prowadzi wojny przeciw peryferycznemu pismom.

Xże Monfort (Hieronim Bonaparte) nie tylko wsparł chłopów swoich, którzy przez grad uszkodzonymi zostali, ale nadto użył przeczoności, aby żli gospodarze na co innego pieniądze nie użyli, kazał kupić na siew zboże i każdemu z nich oddać. Podczas wyżynku pokazał się im i mowił z nimi Niemieckim językiem.

D O N I E S I E N I A.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu podał do publicznej wiadomości, iż Rządzący Senat w przychyleniu się do żądania Dziedziców Dóbr Kolonii Trzebinia w Gminie Młoszowy sytuowanej, iako też tamtejszych Mieszkańców, powiększcy części handlem trudniących się, w zamiarze ożywienia w Kolonii tej wzrastającego przemysłu, wyniósł ją Uchwałą swą z dnia 6 Września r. b. do Liczby 2461 do Rządu Miasteczek Okręgowych, i przypuścił do tych samych korzyści, iako innym Miasteczkom Okręgowym służą, z zatwierdzeniem przywileju służącego dotąd tej Kolonii na odprawianie dwanaście Jarmarków i tygodniowych targów, z których dochód, co do poboru Opłat targowego, nie iuż na rzecz Dziedzica, lecz na rzecz Kasy Miejskiej pobieranym i administrowanym będzie. Ze zaś pomiędzy obowiązkami, które tamtejszy Dziedzic dla dobra utworzonego Miasta skutecznie i wiecznie dochowywać zobowiązał się, równie znayduie się umieszczonem i to: iż odtąd wszystkim Rzemieślnikom bez względu na wyznanie, którzyby w tej Kolonii osiąść chcieli, dostarczać będzie bezpłatnie placów na wystawienie Domów i założenie Ogródków, zwozić będzie kamień do murowania i palenia, i wapno wypalać dozwoli. — Każdy przeto Rzemieślnik tamże osiąść chcący, będzie mocen żądać tych dla siebie korzyści, po złożeniu Dziedzicowi wiary godnego dowodu, iż Rzemiosło posiada. — W Krakowie dnia 20 Września 1817.

Hoszowski.

Darowski.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa, i Jego Okręgu, gdy w dniu 10 Września r. b. iako terminie licytacji Uchwałą Senatu Rządzącego z dnia 23 Sierpnia r. b. do Nr. 2453 naznaczonym, na kupno Gmachów do Zgromadzenia Braci Miłosierdzia należących, żadnych pretendentów nie było. Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości powtórny termin licytacji na dzień 15 Października r. b. celem sprzedaży tych Gmachów, oznacza, które składają się.

1mo. Z Kościoła, którego szacunek przez przysięgłych Detaxatorów ustanowiony, przez Inspektora Budownictwa Senatuowego sprawdzony, jest w summie	Złp. 8212 gr. 8½.
2do. Kłasztoru i Szpitala z zakrystyją w kwocie	Złp. 9449 gr. 8½.
3tio. Kamienicy pod liczbą 468	Złp. 2157 gr. 15.
4to. Kamienicy pod liczbą 470	Złp. 2659 gr. 18.

Razem . . . . . Z p. 22,478 gr. 20½.

Ażeby zaś ta powtorna licytacja tym pewniejszy skutek wziąć mogła, Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości dla tego stosownie do upoważnienia powyższą Uchwałą Senatu sobie udzielonego zniża i stanowi pretium fisci Złp. 18,000. Wszyscy zatem chcą kupna mający, zechcą się w dniu wyżej namienionym, o godzinie 9tej z rana w Biorach Wydziału Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości Senatu Rządzącego stawić, opatrzeni w vadium dziesiątej części szacowania, wyrownywające, przyczym zawiadomią się, iż realności razem lub pojedynczo, w miarę zbiegu pretendentów i podawanych od nich korzysnistwiejszych dla Instytutu warunków, sprzedaniem być mogą, a równie w pierwszym jak w drugim przypadku cena zniżona wyżej wyrażona pojedynczo, w stosunku do znizienia czy w ogóle wzięta, za cenę pierwszego wywołania służyć ma. W Krakowie d. 12 Września 1817 r.

Hoszowski.

Darowski, S. W.

Wydział Spraw wewnętrznych i Sprawiedliwości w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. W dalszym ciągu wykonania Reskryptu Senatu Rządzącego, z dnia 28 Maja r. b. Nro. 1521 do sprzedarzy przez publiczną licytacją Realności Szpitalnych upoważniającego, podaje po powszechney wiadomości, że w Biorach Wydziału odbywać się będzie licytacja dwóch domów murowanych pod L. L. 48 i 52 przy ulicy Stolarskiej położonych, fundusz Szpitala Ubogich Wdów składających. Pierwszy pod Liczbą 48, którego Urządowy szacunek kwotę 1650 Zł. Pol. 5½ groszy, wynosi, w dniu 15tym Października o godzinie 10tej ranej.

Drugi pod Liczbą 52 stający szacowany w kwocie 1799 Zł. Pol. i 28 ½ gr. dnia 16 Października o tejże godzinie licytowane będą. Złożenie vadium w dziesiątej części szacunkowej kwoty, po którego odrzuceniu pluslicytant połowę tejże, i superplus z licytacji pochodzące przed zatwierdzeniem sprzedarzy wylczyć obowiązany będzie, jest celnicyszym sprzedarzy tejże warunkiem. Inne przed licytacją, odczytane zostaną. W Krakowie dnia 16 Września 1817 r.

Grodzicki.

Darowski, S. W.

Wydział Dochodów Publicznych i Dobr Narodowych w Senacie Rządzącym, Wolnego, Niepodległego, i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Podaje do publiczney wiadomości, iż następujące pomieszkania w Domach Rządowych są do wynajęcia na czas do ostatniego Maja 1818, których licytacja w dniu 26 Września 1817 od 10tej godziny, z rana rozpoczynać się będzie. 1mo na Zamku w Domu pod Nro 154 pomieszkania przez Faryniarki zajęte. 2do na Zamku w domu pod Nro 155 pomieszkanie przez byłego Dozorcę zamkowego zajęte. 3tio na Zamku w Seminarium pod Nrem 156 i 157 izdebki na dole do wynajęcia zdane. 4to Dom Rządowy pod Nrem 116 w Krakowie. 5to Dom Rządowy pod Nrem 124 w Krakowie. 6to Dom Rządowy pod Nrem 270 w Krakowie przy Wiślney ulicy z całym zabudowaniem, dawniej Drukarnia Akademicka zwany. 7mo w Gmachu Sgo Duchy pod Nrem 592 ½ na Szpitalney ulicy pomieszkania Franciszka Sokalskiego, Floryjana Studzińskiego, Alojzego Jonasa Mechanika, Woznego Biedrońskiego, niemniej na pierwszym piętrze na tył w małym Podworzu dwie Sale z pokoiem, i dwie garderobki w tym samym podworzu, cztery piwnice, na trzecim piętrze sześć Izdebek. 8vo w Gmachu pod Nrem 594 Izdebka na dole. W Krakowie dnia 30 Sierpnia 1817.

Linowski, S. P.

Gadomski, S. W.

Niżej podpisany Pisarz Aktowy Woiewództwa Krakowskiego, w Krakowie w Domu Nr 674 przy ulicy Mikołajskiej Kancellaryją swoją utrzymujący, także zamieszkały, niniejszem do publiczney podaie wiadomości, iż z mocy Rezolucyi Wys: Trybunału Cyw. I Inst. Wdztwa Krakowskiego pod d. 24 Maia r. b. do L. 1021 zapadłej, Dobra Dalowice w Obw. Miechowskim Wdztwie Krak. położone, z wszystkimi Inwentarzami gruntowemi i Ekonomicznemi, z prawem propinacyi prezentowania na prbostwo, zgola z temi prawami iakie właścicielowi służyły i służyć by powinny, po t. p. Janie Kantym Duninie pozostałe, a na małoletnie dzieci tegoż spadłe, dnia 28go Października r. b. w Kancellaryi Notaryatu, iako na terminie stanowczym o godzinie gtey ranney więcey ofiarującemu sprzedane będą; mający zatem chęć kupienia takowe, raczą w miejsce wyżej oznaczone przybyć, wadium w summie 22,000 złp. iako część dziesiątą urzędowego szacunku przed rozpoczęciem się Licytacji w gotowiznie złożyć; o warunkach Licytacji i bliższych objaśnieniach o stanie Dóbr pomiesionych w każdym czasie w Kancellaryi Notaryusza niżej wyrażonego zainformowanym być można. — W Krakowie dnia 16 Września 1817 roku.

A. Kossowicz.

Podaje się do publiczney wiadomości, iż Dom murowany w mieście Woiewódzkim Kielcach przy ulicy Wielka zwany pod Liczbą 46 i 47 składający się z zamieszkań frontowych na ulicę okna po prawey i po lewey stronie wniścia, liczbę Pokoiów dziewięć obejmujących; stajni wygodney, składów czyli szop trzech na drzewo, strychów i piwnic dwóch, niemoicy i Pomieszkania oddzielnego frontem na ulicę południową położonego, z trzech Pokoiów mieszkalnych, kuchni, spiżarni, strychu porządnego, stajenkami i piwnicy jedney składającego się, tudzież ogródkiem fruktowemi drzewami zasadzonym, i w środku zabudowania ex; stuiący, każdego czasu jest do sprzedania. — Zyczący sobie nabyć tego Domu, do właściciela w teyże Kamienicy mieszkalącego, zgłosić się raczy.

Pewna niemiecka Pani, która znaczny czas mieszkała w Paryżu, będąc utalentowaną w wszelkich rodzajach ręcznych robót, haftem w złotocy, iedwabiach i iak najsłonekalej na białem, iako też robienia sukien Damskich, stroiów na głowę najsłowniejszych, życzy sobie udzielać Talentów Paniękom; przeto ma honor Prześwietną Publiczność uwiadomić, iż ktoby sobie życzył oddać do Edukacyi takowe, raczy się zgłosić na ulicy Floryjańskiej pod Nrem Domu 551 na drugie piętro. — Nawet za gotową zapłatę robi jiu wszystko.

Dnia 30 Września r. b. o godzinie 9 ranney na Wesoly przy Krakowie pod L. 249 różne ruchomości iako to: stolki, kanapa, zegar, zwierciadła, i t. p. najwięcey dającemu za gotową srebrną monetą sprzedanemi zostaną. — O czem chęć licytowania mających uwiadomia się. — W Krakowie, d. 24 Września 1817.

Jan Kanty Kowalski, Kem.

Niżej podpisany Rezolucyją Wysokiego Trybunału I Instancyi Wol: Niep: i ściśle Neu: Miasta Krakowa i tego Okregu ddto 4 Września r. b. do Liczby 2879 wydaną delegowany, niniejszem uwiadomia, iż Kamienica pod Nrem 500 przy ulicy Floryjańskiej położona, Ur. Tomasza Birona Obywatela Miasta tego własna, przez Ur. Jana Drachnego Architekta przysięgłego w r. 1816 złp. 24,258 gr. 5 oszacowana, inkludując w to wszystkie Widerkafy na teyże kamienicy zabezpieczone, dnia 29 Września r. b. o godzinie 9 zrana przez publiczną Licytacją w kamienicy tey samey odbydź się mającą pod następującemi warunkami sprzedana będzie. — 1) Mający chęć licytowania przed rozpoczęciem się licytacji złoży za wadium 10 część summy szacunkowey, to jest złp. 2425 gr. 24 1/2. — 2) Licytacyia rozpocznie się od wywołania summy niżej szacunkowey 20,000 zło. — 3) Przy wspomnioney kamienicy summa 10,000 złp. iako dług hipoteczny zostawać ma. — W przeciagu dni 14 po ukończoney licytacji, nowy nabywca Ur. Tomaszowi Bironowi summę z Licytacji wynikłą, odtrąciwszy 10,000 złp. w monocy kurs w kraju tym mającey złożyć obowiązany będzie; w przeciwnym bowiem razie nowa licytacyia na koszt jego rozpoczętaby była.

W Krakowie dnia 7 Września 1817 roku.

Micuszewski